

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

DAVEK PO ODBITKU NA OBRESTI ZA POSOJILA PRI SID BANKI d.d.

Ljubljana, september 2008

PETRA KREK

IZJAVA

Študentka Petra Krek izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom docenta dr. Marka Košaka in da dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

Ljubljana, september 2008

Podpis: _____

KAZALO

UVOD	1
1. NAČINI OBDAVČITVE PRIHODKOV OD OBRESTI Z VIROM IZVEN SLOVENIJE ...	2
1.1 Pravna podlaga obdavčevanja dohodka iz vira izven Slovenije.....	2
1.2 Definicija dohodka v obliki obresti na posojila pravnim osebam	3
1.3 Zavezanec za davek in plačnik davka.....	3
1.4 Načini urejanja vprašanja o vračilu odtegnjenega davka v tujini v pogodbeni dokumentaciji	4
2. OBRAČUN TUJEGA DAVKA PO BRUTO ALI NETO NAČELU	4
2.1 Neto načelo – načelo odbitka tujega davka	5
2.1.1 Pravna ureditev področja uveljavljanja odbitka tujega davka.....	5
2.1.2 Odbitek tujega davka	5
2.1.3 Omejitev odbitka tujega davka	6
2.1.4 Dokazila v zvezi z odbitkom tujega davka.....	8
2.1.5 Postopek vračila v tujini plačanega davka.....	8
2.1.6 Znižanje ali oprostitev plačila davčnega odtegljaja.....	8
2.2 Bruto načelo.....	10
Klavzula obrutenja.....	10
Dogovor o višji obrestni meri.....	10
2.3 Nakup udeležbe tretje države v kreditnem poslu.....	11
3. DONOSNOST POSLOVANJA BANK Z VIDIKA UPORABE BRUTO ALI NETO NAČELA	11
4. KONVENCIJE ZA IZOGIBANJE DVOJNEMU OBDAVČEVANJU	13
4.1 Izvajanje konvencij o izogibanju dvojnemu obdavčevanju dohodka	13
4.2 Konvencije o izogibanju dvojnemu obdavčevanju katere uporablja Republika Slovenija	14
4.3 Pravila za izogibanje dvojnemu obdavčevanju	14
4.4 Dvostranske konvencije so nad veljavno davčno zakonodajo	15
4.5 Metode za odpravo dvojnega obdavčevanja dohodka.....	16
4.5.1 Metode odprave dvojne obdavčitve v državi rezidentstva	16
4.6 Zloraba dvostranskih konvencij.....	17
4.7 Kako preprečiti zlorabe dvostranskih konvencij	17
5. POSTOPEK OBDAVČITVE OBRESTI Z DAVKOM PO ODBITKU NA POSOJILA V PRIMERU POSLOVANJA SID BANKE	18
5.1 Problemi obdavčitve pri odobravanju kreditov nerezidentom s katerimi se srečuje SID banka	18
5.2 Neto ali bruto načelo evidentiranja obresti v SID banki	20
5.3 Davčni vidik	22
5.4 Knjigovodski vidik	23
5.5 Izračun tujega davka, ki ga vrnemo nerezidentu	24
SKLEP	25
6. LITERTURA IN VIRI	27

KAZALO TABEL

TABELA 1: Izračun dovoljenega zneska odbitka tujega davka v treh različicah.....7

KAZALO SLIK

SLIKA 1: Šest korakov za reševanje dvojnega obdavčevanja.....15

UVOD

Razmere čedalje hitrejšje globalizacije svetovnega gospodarstva danes pospešujejo pretok kapitala, dela ali posla preko ozemlja države, kar pomeni, da vedno več rezidentov v tujini dosega različne vrste dohodkov, ki so predmet obdavčitve v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: RS) (Redakcija Financ, 221/2007).

Če se podjetja – pravne osebe v RS vsaj pred leti še niso preveč ozirala na davke pri poslovanju s tujino, predvsem pri neposrednem financiranju v tujini, danes ni več tako. Poznavanje osnov mednarodne obdavčitve in poznavanje tujih davčnih sistemov, predvsem tistih, kjer so naše pravne osebe tudi navzoče, lahko zniža celotne stroške podjetja in obenem poveča njegov dobiček (Redakcija Financ, 221/2007).

S sprejemom novih davčnih predpisov, predvsem Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (U. l. RS 117/2006, v nadaljevanju: ZDDPO-2) in Zakona o davčnem postopku (Ur. l. RS 117/2006, v nadaljevanju: ZDavP-2), se za davčne zavezance pričinja zahtevnejše obdobje na davčnem področju.

Pričujoče diplomsko delo obravnava davčni vidik poslovanja slovenskih bank z nerezidenti – pravnimi osebami, v primeru financiranja le-teh. Glavni problem predstavljajo prihodki v obliki obresti na dana posojila nerezidentom. V diplomskem delu poskušam ugotoviti, kdo ima pravico obdavčiti obresti na kredite – država rezidentstva ali nerezidentstva; po kateri davčni stopnji (določeni z nacionalnim davčnim sistemom ali v skladu z določbami mednarodnih sporazumov); posledično sledijo predlagane rešitve za odpravo dvojnega obdavčevanja. Po sklenitvi pogodbe in prvem prejemu prihodkov iz tega naslova se zastavi tudi vprašanje knjiženja prihodkov v obliki obresti v poslovnih knjigah slovenskih bank.

Z vstopom RS v Evropsko Unijo (v nadaljevanju: EU) in s tem povezanimi spremembami v pristopu k obdavčitvi pravnih oseb namreč precejšen pomen pridobivajo prav mednarodni sporazumi in njihove določbe, ki lahko prinašajo nižjo stopnjo davčnega odtegljaja ali pa obveznost za obračun davčnega odtegljaja celo odpravljajo (Guzina, 173/2007).

Prvo poglavje vsebuje širšo obravnavo problematike obdavčevanja prihodkov v obliki obresti z vidika kreditodajalca in z vidika kreditojemalca. V nadaljevanju je izpostavljen pomen ključnih pojmov in pravnih podlag, ki so osnova za razumevanje obravnavane problematike, kasneje pa tudi možni načini rešitve problema pridobitve vračila v tujini plačanega davka. V tretjem poglavju sledi pregled konvencij, ki jih ima RS sklenjene s tujimi državami. V zaključnem poglavju je opisan primer SID banke, v katerem so z različnimi računskimi izračuni nazorno prikazani možni načini ali bolj ugodni načini pridobitve v tujini plačanega davka. Večji pomen temelji na donosnosti kreditnega posla, ki je z ekonomskega vidika bistvenega pomena za banko kot finančno institucijo.

1. NAČINI OBDAVČITVE PRIHODKOV OD OBRESTI Z VIROM IZVEN SLOVENIJE

V središču obravnavane problematike bodo prihodki rezidenta¹ – slovenske banke v obliki obresti, ki jih prejme od nerezidentov² za določen kreditni posel. Postavlja se vprašanje, kako lahko slovenska banka v skladu s svojo politiko poslovanja dobi povrnjen v tujini plačani davek na izplačane obresti, ki bremenijo kreditodajalca. Če v pogodbi ni drugače dogovorjeno, potem kreditodajalec poravnava obveznost do tujine le v višini zmanjšani za plačani davek v tujini. Interes kreditodajalca je, da ne glede na davčne obveznosti v državi, iz katere je njegov kreditodajalec, prejme znesek, ki bi ga prejel, če takšne obveznosti ne bi bilo. Zato se banke pri sklepanju kreditnih poslov že vnaprej zavzemajo za zavarovanje pred takšno izgubo dela plačila obresti. Obstajata dva načina, ki omogočata vnaprejšnje zagotovilo plačila celotnih obresti; uporaba določene vrste pogodbene klavzule in vnaprejšnji dogovor o višji obrestni meri v pogodbi. Uporaba teh dveh določil je v slovenski bančni praksi najbolj pogosta, je pa z določenega vidika tudi nesmiselna. Logično je, da obresti, v zvezi s katerimi je bil davek plačan že v državi dolžnika, kot prihodek kreditodajalca v izkazu poslovnega izida hkrati tudi povečujejo davčno osnovo za davek od dohodka pravnih oseb. V tem primeru je vse odvisno od uspešnosti poslovanja kreditodajalca. Če se poslovno leto banke zaključi uspešno z dobičkom, potem se pri slovenski davčni upravi uveljavlja že plačane obveznosti v tujini. V primeru izgube banki to ne prinaša nikakršnih koristi, saj obračuna ZDDPO-2 v tem primeru banka ne opravi. Prav v obeh omenjenih primerih obresti postanejo predmet vnovične (dvojne) obdavčitve. Zanje je davek plačal že kreditodajalec (in hkrati npr. plačilo povečal tako, da kreditodajalec prejme celotno terjatev), zdaj pa ga mora od ustrezno višje davčne osnove plačati še kreditodajalec. V kolikor se v pogodbo ne vključi omenjena klavzula ali dogovor o višji obrestni meri, govorimo o neto načelu oziroma načelu odbitka tujega davka. Na koncu obravnave kreditnega posla se zastavi tudi vprašanje, kolikšen znesek obresti evidentirati v prihodke in sicer; ali bruto znesek, pred odtegnjenim tujim davkom, ali morda neto znesek, ki ga davčni zavezanec dejansko prejme. Reševanje tovrstne problematike je v praksi zelo raznoliko, največkrat pa je odvisno od posameznega kreditnega posla.

1.1 Pravna podlaga obdavčevanja dohodka iz vira izven Slovenije

Področje uveljavljanja odbitka tujega davka v RS urejata ZDDPO-2 in ZDavP-2.

¹ Definicija rezidenta je opredeljena s 5. členom zakona ZDDPO-2, izpolnjevati pa mora vsaj enega od naslednjih pogojev:

- ima sedež v RS;
- ima kraj dejanskega poslovanja v Sloveniji.

² Nerezident je zavezanec iz 3. člena zakona ZDDPO-2 in ne izpolnjuje nobenega od zgoraj navedenih pogojev.

V večini nacionalnih davčnih zakonodaj je dohodek v obliki obresti obdavčen. Pri pravnih osebah se vsak prihodek, ki se izkaže v poslovnem izidu, upošteva tudi pri ugotavljanju davčne osnove – ta je razlika med prihodki in odhodki, ugotovljenimi v izkazu poslovnega izida, razen če zakon o obdavčitvi dohodka ne določa drugače. Ta pa za prejete obresti tega ne določa (Pojasnilo Davčne uprave RS, 2008, 1-2).

V zadnjih nekaj letih, so bile v RS sprejete korenite spremembe na področju davčne zakonodaje. Spremembe so bile uveljavljene s 1.1.2005 v skladu z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-1). Eden temeljnih razlogov tudi za izdajo že novejšega ZDDPO-2 je bil, da se je RS zavezala uskladiti svojo zakonodajo s pravnim redom EU.

Ker obravnavam obresti, ki se nanašajo na kredite, katere banka rezidentka RS odobri nerezidentom oziroma tujim pravnim osebam, bom v nadaljevanju v večini primerov uporabljala določbe X. poglavja ZDDPO-2, ki podrobneje obravnavajo odbitek v tujini plačanega davka in hkrati odpravo dvojnega obdavčevanja dohodka rezidenta iz virov zunaj RS.

1.2 Definicija dohodka v obliki obresti na posojila pravnim osebam

Obresti so (Prislan, 5/2007, 28-37):

- dohodek iz vseh vrst terjatev, ne glede na to če so zavarovane s hipoteko, ter
- obresti od vseh dolžniško vrednostnih papirjev in drugih dolžniško finančnih inštrumentov, tudi od premij in nagrad, ki pripadajo takim vrednostnim papirjem in finančnim inštrumentom.

Za pričujoče diplomsko delo velja predvsem definicija obresti pod prvo alineo tega odstavka.

1.3 Zavezanec za davek in plačnik davka

Prihodki od obresti so za razliko od večine prihodkov, ki so obdavčeni po načelu svetovnega dohodka, obdavčeni po načelu vira dohodka³, s tako imenovanim davkom po odbitku. Zavezanec za davek po odbitku je tako kot pri načelu svetovnega dohodka prejemnik tega dohodka, plačnik davka po odbitku pa je izplačevalec dohodka. Praviloma ima pravico do neomejenega obdavčevanja država rezidentstva, s čimer se državi vira ne omejuje ali izključuje pravic do obdavčenja. Prednost do obdavčenja v državi vira se daje

³ M. Černe & B. Petauer, (2006), sta mnenja, da veljajo določbe ki se nanašajo na osebo, ki ima sedež ali prebivališče v tujini. Država ima o njem le podatke o njegovih dohodkih, ki izvirajo iz enega teritorija in premoženju, ki se nahaja na njenem ozemlju. Zato lahko takšnega zavezanca obdavčimo le za tisti dohodek oziroma premoženje, ki se nahaja na njenem ozemlju.

le pri aktivnih vrstah dohodkov, ki nastajajo iz dejavnosti, ki se izvaja v državi vira oziroma so izplačani v državi vira (Drobnič, 211/2007).

V odvisnosti od dogovora med zavezancem (kreditodajalcem) in plačnikom (kreditojemalcem) lahko breme davka nosi zavezanec ali plačnik (SID banka, 2008, 5-7).

1.4 Načini urejanja vprašanja o vračilu odtegnjenega davka v tujini v pogodbeni dokumentaciji

V primeru, ko se stranki dogovorita, da breme davka po odbitku v celoti nosi plačnik davka, to v pogodbi lahko določita na naslednji način (SID banka, 2008, 5-7):

- z uporabo klavzule obrutenja⁴, ki kreditojemalca zavezuje, da v celoti plača zaračunane mu obresti brez odbitka davka, poleg tega pa plača tudi predpisani davek,
- kreditojemalec v pogodbo ne želi vključiti klavzule obrutenja, zato sledi dogovor o višji osnovni obrestni meri⁵, pri čemer kreditojemalec posojilodajalcu sicer nakaže obresti zmanjšane za davek, kreditodajalec pa vseeno prejme obresti v »želeni« višini.

Stranki se lahko tudi dogovorita, da breme davka začasno nosi plačnik (uporaba klavzule obrutenja), ob izpolnitvi določenih pogojev (posojilojemalec lahko odbije plačani davek po odbitku od ugotovljene davčne obveznosti), pa se mu strošek davka povrne (t.i. davčno kreditiranje).

Če v pogodbeno dokumentacijo ne vključimo klavzule obrutenja, kreditojemalec kreditodajalcu plača znesek, ki je zmanjšan za v tujini odtegnjeni davek. Govorimo o neto načelu oziroma načelu odbitka tujega davka, ki ga kreditodajalec lahko dobi povrnjenega od Davčne uprave Republike Slovenije (v nadaljevanju: DURS), pri letnem obračunu davka od dohodkov pravnih oseb.

2. OBRAČUN TUJEGA DAVKA PO BRUTO ALI NETO NAČELU

Pogodba, ki opredeljuje relacije med kreditodajalcem in kreditojemalcem, ureja tudi kdo bo plačnik davčnega odtegljaja. V primeru, da se v kreditno pogodbo vključi klavzula obrutenja govorimo o bruto načelu, v kolikor pa ta klavzula ni vsebovana govorimo o neto načelu obračuna tujega davka (SID banka, 2008, 3-5).

⁴ Pojasnjeno v podpoglavju 2.2.

⁵ Zahtevana obrestna mera povišana za stroške davka (npr. z uporabo določenega koeficienta).

2.1 Neto načelo – načelo odbitka tujega davka

Nerezidenti – pravne osebe, ki morajo obračunati in plačati davčni odtegljaj ob plačevanju obresti v tujino, davčnemu organu v svoji državi poravnajo obveznost do tujine le v višini, zmanjšani za plačani davek. Kreditodajalec je upravičen v tujini plačani davek oziroma odbitek tujega davka uveljavljati pri letnem obračunu ZDDPO-2. Odbitek tujega davka se praviloma uveljavlja v istem davčnem obdobju kot je evidentiran prihodek od obresti, pod pogojem, da je pridobljeno potrdilo o plačilu davka (Jež, 2008, 87).

Pogoj za uveljavljanje odbitka tujega davka sta dva (SID banka, 2008, 3-5):

- tuji davek znaša največ do višine zneska, ki ga določa ZZDPO-2 in
- davek je plačan izven RS.

Pogoj, da se odbitek tujega davka lahko uveljavi, je ugotovljena davčna obveznost po obračunu davka od dohodkov pravnih oseb za posamezno davčno obdobje.

2.1.1 Pravna ureditev področja uveljavljanja odbitka tujega davka

Področje uveljavljanja odbitka tujega davka urejata v Sloveniji ZZDPO-2 in ZDavP-2.

Obdavčitev pravnih oseb določa ZZDPO-2, v skladu s katerim so obdavčeni vsi dohodki pravne osebe domačega in tujega prava, po določbah ZDavP-2, ki opredeljuje davčni postopek.

2.1.2 Odbitek tujega davka

Določba 62. člena ZZDPO-2 v prvem odstavku določa, da sme rezident od obveznosti za plačilo davka po davčnem obračunu za posamezno davčno obdobje odšteti znesek, enak davku, ki ga je plačal od dohodkov iz virov zunaj RS (v nadaljevanju: tuji davek) na dohodek iz virov zunaj RS (v nadaljevanju: tuji dohodek), ki je vključen v njegovo davčno osnovo (DURS, 2007).

Drugače kakor zakonska ureditev, ki je veljala do 31.12.2006, daje novi ZZDPO-2 v drugem odstavku 62. člena možnost, da lahko rezident uveljavlja vračilo tujega davka na tuji dohodek, ki je bil vključen v njegovo davčno osnovo v prejšnjih davčnih obdobjih, pod pogoji, ki veljajo za odbitek davka, v skladu s tem poglavjem, po zakonu, ki ureja davčni postopek.

V skladu s tretjim odstavkom 383. člena ZDavP-2 lahko davčni zavezanec zahteva vračilo davka, če v davčnem obračunu ni uveljavljal odbitka iz 62. člena ZZDPO-2 za dohodke, vključene v davčno osnovo, vendar v višini odbitka, izračunanega za obdobje, v katerem

je bil dohodek vključen v davčno osnovo, razen po 66. členu (prenašanje presežka odbitka) in 67. členu (nižji odbitek) ZDDPO-2.

To so primeri, ko je davčni zavezanec tuje dohodke vključil v svojo davčno osnovo, vendar tujega davka od teh dohodkov ni mogel uveljaviti kot odbitek davka, ker ob oddaji davčnega obračuna ni razpolagal z dokazilom o plačanem davku.

Z umestitvijo določb drugega odstavka 62. člena v zakon je davčnim zavezancem dana možnost, da uveljavljajo v tujini plačani davek od tistih dohodkov, ki so jih vključili v svojo davčno osnovo v prejšnjih davčnih obdobjih, takrat ko lahko davčnemu organu predložijo dokazilo o dejansko plačanem davku v tujini.

ZDDPO-2 in ZDavP-2 se uporabljata od 1.1.2007 dalje, kar pomeni, da bodo davčni zavezanci smeli uveljavljati vračilo v tujini plačanega davka, vendar samo za tiste dohodke, ki bodo vključeni v njihovo davčno osnovo v prejšnjih obdobjih, davek od teh dohodkov pa je bil oziroma bo plačan po 1.1.2007 (DURS, 2007).

2.1.3 Omejitev odbitka tujega davka

Zgolj dobra volja posamezne države je, da dovoli odbitek v tujini plačanega davka od davčne osnove rezidenta – slovenske banke. Tako se sicer zmanjšuje dvojna obdavčitev dohodkov rezidentov in olajša njihovo poslovanje, na drugi strani pa država dobi tudi manj davčnih prihodkov. Zato večina držav, ki dovoli odbitek tujega davka, omejuje vrednost odbitka tako, kot opredeljuje 63. členom X. poglavja ZDDPO-2 (Guzina, 173/2007).

Rezident lahko od domače davčne obveznosti odbije znesek tujega davka največ v vrednosti manjšega izmed naslednjih dveh zneskov (Guzina, 173/2007):

- zneska tujega davka, ki je bil dejansko plačan (preračunan v EUR),
- zneska davka, ki bi bil od dohodkov z virom v tujini plačan v RS (če odbitek ne bi bil mogoč).

Glede na to, da so davčne stopnje med državami lahko zelo različno visoke, države navadno ne dovolijo, da rezident od svoje davčne obveznosti odbije znesek davka, izračunan po višji stopnji od stopnje⁶, po kateri bi bili ti dohodki obdavčeni v RS (Guzina, 173/2007).

V Tabeli 1 lahko v prvem primeru vidimo stopnjo, po kateri je bil plačan davek v tujini, in je naključno enaka stopnji, po kateri je dohodek obdavčen v RS. Torej bi bil tudi v RS od tujega dohodka plačan davek v vrednosti 44 odstotkov, če odbitek tujega davka ne bi bil mogoč.

⁶ V letu 2008 znaša davčna stopnja 22% za davek od dohodkov pravnih oseb.

V drugem primeru je tuja davčna stopnja višja od slovenske. V skladu z 2. točko tega odstavka lahko rezident upošteva odbitek tujega davka največ v vrednosti zneska davka, ki bi bil od dohodka z virom v tujini plačan v RS, torej po stopnji 22 odstotkov.

V tretjem primeru pa je bil tuji dohodek obdavčen po nižji davčni stopnji, kot jo ima slovenska zakonodaja. V skladu s 1. točko tega odstavka lahko rezident kot odbitek tujega davka upošteva le znesek davka, ki je bil končen in dejansko plačan.

V določbah sporazuma so navadno določene najvišje stopnje davčnih odtegljajev, ki jih lahko države uporabijo pri obdavčitvi dohodkov, ki so izplačani nerezidentom. Logično je, da se pri takem sporazumu z določeno državo tudi za potrebe uporabe tega člena uporabi davčna stopnja iz sporazuma. Ta stopnja bi se uporabila tudi, če bi davčni zavezanec plačal davčni odtegljaj po višji stopnji, ker na primer zaradi svoje malomarnosti (če ne bi predložil vse zahtevane dokumentacije, oziroma je ne bi predložil pravočasno, oziroma ne bi pozneje zahteval vračila razlike plačanega davka) ne bi izkoristil pravice do uporabe znižane davčne stopnje po sporazumu.

Tako je razumljivo, da se zneski največjih možnih odbitkov tujega davka računajo za vsako državo posebej. Posamezne države imajo namreč različne davčne stopnje in RS lahko v nekaterih primerih dovoli odbitek tujega davka v celotnem znesku (kadar je tuja davčna stopnja nižja od domače), oziroma le v delnem znesku (kadar je tuja davčna stopnja višja od domače).

Tabela 1: Izračun dovoljenega zneska odbitka tujega davka v 3 različicah

IZRAČUN DOVOLJENEGA ZNESKA ODBITKA DAVKA			
	Primer 1	Primer 2	Primer 3
Dohodek z virom v tujini	200	200	200
Dohodek z virom v Sloveniji	800	800	800
CELOTNI DOHODEK	1.000	1.000	1.000
Stopnja davka v tujini (v%)	22	30	20
V tujini plačani davek	44	60	40
Davčna osnova (svetovni dohodek)	1.000	1.000	1.000
Davčna stopnja v Sloveniji (v %)	22	22	22
V Sloveniji plačan davek	220	220	220
Delež tujega dohodka v celotnem dohodku (v%)	20	20	20
Znesek davka po ZDDPO-2, če odbitek ne bi bil mogoč	44	44	44
DOVOLJENI ZNESEK ODBITKA TUJEGA DAVKA	44	44	40

Vir: Guzina, B., 2007. Davčne posledice pri poslovanju s tujino, 173/2007.

2.1.4 Dokazila v zvezi z odbitkom tujega davka

Vsaka država sama predpiše, katera dokazila mora predložiti davčni zavezanec, če želi izkoristiti določeno olajšavo oziroma oprostitvev plačila davčne obveznosti. Dokazila za pravico do odbitka v tujini plačanega davka določa ZDDPO-2, pri tem pa se sklicuje na zakon, ki ureja davčni postopek. Dokazila o plačilu tujega davka v tujini morajo vsebovati podatke o davčni obveznosti zunaj RS (kateri davek je bil plačan), znesku davka od dohodkov, obdavčenih v tujini, osnovi, od katere je bil plačan davek, in znesku plačanega davka (Guzina, 173/2007).

ZDavP-2 v 374. členu določa, da lahko davčni zavezanec uveljavlja odbitek tujega davka v davčnem obračunu, pri čemer mora kot prilogo temu davčnemu obračunu priložiti tudi dokazila iz prvega odstavka 62. člena ZDDPO-2. To so dokazila, ki jih izda davčni organ tuje države, v kateri je bil tuj davek plačan. Kot dokazilo se lahko uporabi tudi drug dokument, ki nedvoumno dokazuje davčno obveznost zunaj RS.

Glede na to, da je možnost odbitka tujega davka v naši davčni zakonodaji novost, bo šele praksa pokazala, kako se bo ta možnost dejansko izvajala. Pričakujemo lahko, da bo ustrezno prilagojen tudi obrazec za obračun davka od dohodkov pravnih oseb, ki bo omogočal odbitek v tujini plačanega davka (Guzina, 173/2007).

2.1.5 Postopek vračila v tujini plačanega davka

Za postopek vračila se uporabijo določbe 97. člena ZDavP-2 v povezavi z določbo 383. člena ZDavP-2.

K zahtevi za vračilo davka davčni zavezanci predložijo tudi izpolnjeno Prilogo 10⁷ davčnega obračuna ZDDPO-2 – Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka, ki je tudi drugače podlaga za izračun priznanega odbitka.

Kopije vloge davčnega zavezanca, Priloge 10, odločbe in druge dokumentacije se po končanem postopku priložijo tudi k samemu davčnemu obračunu ustreznega leta za nadaljnje postopke (npr. inšpekcijski nadzor ali spremembe odbitka davka) (Davčna uprava Republike Slovenije, 2008).

2.1.6 Znižanje ali oprostitvev plačila davčnega odtegljaja

Če plačnik davka izplača dohodek, ki je v skladu z mednarodno pogodbo obdavčen po nižji stopnji, kot je določena z zakonom o obdavčenju, ali je izplačani dohodek v skladu z

⁷ Obrazec KIDO priloga 10: Zahtevak za vračilo davka od obresti na podlagi določb mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka. V Prilogi 3.

mednarodno pogodbo oproščen davka v RS, prejemnik dohodka, z namenom, da izkoristi ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi, plačniku davka predloži ustrezní zahtevek⁸ za zmanjšanje ali oprostitvev davka, ki bi ga sicer plačal v skladu z zakonom o obdavčenju.

Prejemnik dohodka mora plačniku davka predložiti zahtevek še preden je dohodek izplačan. Plačnik davka nato zahtevek predloži svojemu pristojnemu davčnemu organu. Če davčni organ zahtevku v celoti ugodí, izda odločbo v skladu z 82. členom ZDavP-2. Če davčni organ ne ugodí zahtevku, ali mu ne ugodí v celoti, izda odločbo. Davčni organ odloči o zahtevku najpozneje v 15 dneh od prejema zahtevka.

Plačnik davka lahko izplača dohodek in obračuna davek po nižji stopnji, kot je določena z zakonom o obdavčenju, ali davka od tega dohodka ne izračuna in ga odtegne šele, ko prejme s strani davčnega organa odobren zahtevek.

Plačnik davka mora davčnemu organu za vsako izplačilo dohodka predložiti nov zahtevek. Če pa plačnik davka izplačuje dohodek v rednih časovnih presledkih, potem davčni organ odobri ugodnosti v skladu s tem členom za daljše časovno obdobje.

Prvi odstavek 262. člena ZDavP-2 določa, da če plačnik ni postopal v skladu z 260. členom tega zakona in je ne glede na ugodnosti, ki jih določa mednarodna pogodba, obračunal davek po stopnjah, ki so določene z zakonom o obdavčenju ali je od tega dohodka izračunal in odtegnil davek, in je zaradi tega bil plačan višji znesek davka, kot če bi davek bil plačan v skladu z mednarodno pogodbo, lahko prejemnik dohodka zahteva vračilo davka, ki predstavlja razliko med zneskom davka, ki je bil izračunan ob uporabi stopnje določene z zakonom o obdavčenju, in zneskom davka, ki bi bil izračunan ob uporabi davčne stopnje določene z mednarodno pogodbo.

Če je bil davek obračunan od dohodka, ki je skladu z mednarodno pogodbo oproščen davka, se prejemniku dohodka vrne celoten znesek plačanega davka. Tudi v tem primeru mora prejemnik dohodka vložiti pisni zahtevek pristojnemu davčnemu organu. (Uradni list RS, 117/2006).

⁸ Obrazec KIDO priloga 2; Imenuje se zahtevek za zmanjšanje oziroma oprostitvev davka od obresti na podlagi določb mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka. V Prilogi 4.

2.2 Bruto načelo

Klavzula obrutenja

Iz omenjenih razlogov v poglavju 2.1 si slovenske banke v pogodbeni dokumentaciji dogovorjene obresti in druge prihodke praviloma zagotavljajo s klavzulo obrutenja. Ta zagotavlja vsa plačila po kreditni pogodbi brez odbitkov vseh sedanjih ali bodočih davkov, ki bremenijo ali bi lahko bremenili kreditojemalca. Če je kreditojemalec ali kakšen drug zavezanec po pogodbeni dokumentaciji iz kateregakoli razloga dolžan opraviti kakšen odbitek ali odtegljaj na račun obstoječih ali bodočih davkov, se zavezuje plačilo povečati tako, da kreditodajalec prejme znesek, kot da takega odtegljaja ali odbitka ne bi bilo.

Klavzula obrutenja kreditodajalcu zagotavlja, da bo donos kredita v skladu z načrti. Rešuje problem tujih davkov, ki sicer zadenejo dolžnika pri plačilih v tujino. Znesek, ki bi ga banka prejela, bi se lahko na ta način občutno zmanjšal, vendar pa klavzula poskrbi, da prejme znesek, kot bi ga dobila, če tega davka ne bi bilo. Davek se tako v celoti prenese na kreditojemalca. Kreditodajalec bo skušal s klavzulo o obrutenju pokriti tudi davke drugih držav, ki bi utegnile posegati po plačilu kot tudi kazni, ki so povezane z nepravočasnimi plačili.

Kreditojemalec ima v zvezi s to klavzulo dve poglavitni nalogi. Poskrbeti mora, da so vrste davkov, ki jih klavzula krije, omejene in da kreditodajalca prisili, da omili njihove posledice. Poleg tega je upravičena zahteva, da kreditojemalec plačuje le davke, ki jih uvede njegova matična država (saj kreditojemalec lahko najbolje oceni nevarnost le-teh), ne pa davkov drugih držav, ki bi utegnili vplivati na kreditno razmerje. Ravno tako kreditojemalec ne more sprejeti plačila davka na dohodek v kreditodajalčevi državi. Lahko si izbori pravico predčasnega plačila in se s tem izogne občutno povečanim davčnim obveznostim (Petauer & Černe, 2006, 55-66).

Dogovor o višji obrestni meri

Višjo obrestno mero uporabimo kadar kreditojemalec ni zainteresiran za uporabo klavzule obrutenja ali pa je le-ta z nacionalno zakonodajo nerezidenta prepovedana. Interes bank je zavarovan tako, kot v primeru uporabe klavzule obrutenja. Banka bo prejela celotne terjane obresti dogovorjene s pogodbo. Razlika je v evidentiranju obrestne mere v pogodbeni dokumentaciji. Pri dogovoru o višji obrestni meri v pogodbi, je le-ta sestavljena iz vsote marže, obrestne mere EURIBOR na določen datum in izračunanega koeficienta k . Obrestna mera je tako povečana za koeficient, ki odraža velikost davčnih obveznosti nerezidenta. Koeficient k se izračuna po naslednjem postopku:

$$k = \frac{1}{1 - \text{stopnja davka}}$$

Z vidika obravnavane tematike se pojavita dva ključna problema. Prvi problem so povečane obrestne mere evidentirane v pogodbi, v zvezi s katerimi je bil davek že plačan v državi nerezidenta. Kot take kreditodajalcu v izkazu poslovnega izida povečujejo davčno osnovo za obračun ZDDPO-2. Tako z vidika klavzule obrutenja, kot tudi z vidika povišane obrestne mere zasledimo vnovično obdavčitev (t.j. dvojna obdavčitev⁹). Zanje je namreč davek plačal že kreditojemalec (resda v funkciji plačilnega agenta) in plačilo povečal tako, da kreditodajalec prejme celotno terjatev, zdaj pa ga mora od ustrezno višje davčne osnove plačati še kreditodajalec (SID banka, 2008, 3-5). Primer je nazorneje prikazan v Prilogi 2, v tretjem stolpcu, kjer lahko vidimo, kako se postopek evidentira v poslovnih knjigah bank.

2.3 Nakup udeležbe tretje države v kreditnem poslu

Reševanje problema dvojne obdavčitve lahko poteka preko tretjih držav, kjer davek na obresti z nacionalno zakonodajo ni predviden, hkrati pa ima ta tretja država, za razliko od kreditodajalčeve, s kreditojemalčevo sklenjen ugodnejši sporazum – konvencija ničelne obdavčitve. V tem primeru lahko kreditodajalec sklene pogodbo s kreditojemalcem iz tretje države, ki je namenjena ureditvi celotnega kreditnega posla prek nakupa udeležbe v osnovnem kreditnem poslu, tako, da ima kreditodajalec terjatev do »prodajalca udeležbe« v tretji državi, seveda iz naslova kredita končnemu kreditojemalcu, do katerega je kreditodajalec navsezadnje tudi dejansko izpostavljen. Formalno je dolžnik »vmesni« člen. V nekaterih državah je prepovedano uporabljanje klavzule obrutenja v kreditnih pogodbah, zato se države velikokrat odločijo reševati problem dvojne obdavčitve na omenjeni način. V Prilogi 8 prikazujem praktični primer med državami: Slovenija, Velika Britanija in Ruska Federacija.

Z namenom preprečevanja in zmanjševanja učinkov dvojnega obdavčevanja države sklepajo tudi ustrezne konvencije oziroma sporazume, v katerih je običajno predvidena nižja stopnja obdavčitve, medtem ko je konkreten način rešitve/ureditve prepuščen pogodbenim strankam, in se ponavadi od primera do primera razlikuje, seveda v skladu z nacionalno davčno zakonodajo.

3. DONOSNOST POSLOVANJA BANK Z VIDIKA UPORABE BRUTO ALI NETO NAČELA

Banke opravljajo kreditne posle z namenom realizirati dobičke med prejetimi in odobrenimi sredstvi. Donos bank je z vidika uporabe bruto ali neto načela, pri

⁹ Dvojno obdavčevanje je pojav, pri katerem dve davčni oblasti istega davčnega organa obdavčita za isto časovno obdobje z istim ali podobnim davkom isti davčni subjekt ali objekt, tako da je le ta bolj obdavčen, kot če bi ga obdavčila le ena davčna oblast. Mednarodno dvojno obdavčevanje je posledica dejstva, da uporabljajo države različna načela/merila za presojo, kdo je pristojen za odmero posameznega davka. Mednarodno dvojno obdavčevanje vodi do preobremenitve davčnih zavezancev, kar ima negativne posledice na socialnem kot na gospodarskem področju (Petauer B. & Černe M., 2006, 55-66).

uveljavljanju v tujini plačanega davka, različen. V nadaljevanju je prikazano, katera oblika povrnitve v tujini plačanega davka je z vidika donosnosti najbolj primerna, pri doseganju enega izmed primarnih ciljev poslovanja bank.

V situacijah, kjer so banke dominantne v poslu, le – te običajno vsilijo kreditojemalcu bruto načelo. Po tem principu banka zasluži načrtovani prihodek v obliki presežka obresti in realizira prejemke v pogodbenih rokih. Z uveljavljanjem bruto načela se konkurenčnost banke na trgu slabša, zato je omenjeno načelo uveljavljeno takrat, ko je pogajalski položaj banke bistveno boljši od kreditojemalčevega.

Klavzula obrutenja pomeni vnaprejšnja zaščita banke, pred zmanjšanim plačilom obresti in obenem zagotovilo, da bo banka prejela 100 d.e. in ne npr. 75 d.e. Kreditojemalec mora plačilo povečati tako, da bo banka po vseh zahtevanih odtegljajih v njegovi državi prejela pogodbeni znesek obresti, ob dospelosti kreditnega posla. V primeru, da bo banka prejela obresti zmanjšane za znesek v tujini plačanega davka, bo banki povzročilo pomanjkanje denarnega toka in potreben čas da bo davek dobila povrnjen. Med stroške posameznega kreditnega posla za banke zato uvrstimo tudi obveznost davčnega odtegljaja v državi kreditojemalca, ki zanj pomeni tveganje.

Poleg uporabe klavzule obrutenja v pogodbeni dokumentaciji, lahko na željo kreditojemalca v pogodbo vključimo višjo stopnjo obrestne mere¹⁰, ki nam na enak način zagotavlja celotno plačilo dogovorjenih obresti. Problem se pojavi, ker takšen način beleženja obresti v pogodbi povzroča višjo davčno osnovo kreditodajalca – banke, za obračun davka od dohodkov pravnih oseb. Z vidika donosnosti je to neugodno, obenem pa predstavljajo predmet vnovične obdavčitve, saj so bile obdavčene že v državi kreditojemalca. Zgoraj sem omenila še eno obliko, ki je z vidika donosnosti za banko tudi ena izmed ugodnejših načinov izoginitve dvojne obdavčitve; edina slabost, ki je zavirajoča, je dolgotrajnost izvedbe celotnega procesa. Govorim o nakupu udeležbe tretje države v kreditnem poslu, kjer igrajo glavno vlogo sporazumi na strani nacionalne davčne zakonodaje tretje države – udeležbenice v kreditnem poslu.

Ob uporabi neto načela banka zasluži manj. Določen del odtegnejo lokalni davčni organi in banka dobi omenjene zneske vrnjene šele ob zaključku poslovnega leta ob izpolnjevanju določenih pogojev. Omenjeni princip je za banke najmanj ugoden. V primeru poslovanja banke z dobičkom, banka pri letnem obračunu davka od dohodkov pravnih oseb uveljavlja v tujini plačani davek, ki pa, če ga davčni organ prizna, uveljavlja kot olajšavo pri letnem plačilu davčne obveznosti. V primeru izgube, davka od dohodkov ne obračunava in ji takšno zmanjšano plačilo obresti povzroča davčno nepriznane odhodke.

Banke so pri zadovoljevanju konkurenčnega in poslovnega vidika različno kreativne. Nekatere se poslužujejo bruto principa ob tem, da posojilojemalcu, ki plača odtegnjeni

¹⁰ To pomeni obrestna mera povišana za odstotek, ki predstavlja v tujini plačani davek.

davek, ta znesek vrnejo zatem, ko ga uspejo uveljaviti v svoji državi. Posledično so še vedno konkurenčne, obenem pa uspejo zaslužiti načrtovani znesek.

4. KONVENCIJE ZA IZOGIBANJE DVOJNEMU OBDAVČEVANJU

4.1 Izvajanje konvencij o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka

Za pravilno obračunavanje davka po odbitku je potrebno poznati tudi določbe posameznih konvencij oziroma mednarodnih sporazumov. Te lahko prinašajo nižjo stopnjo davčnega odtegljaja ali pa obveznost za obračun davčnega odtegljaja celo odpravljajo (Prislan, 5/2007, 28-37).

Ugodnosti, ki jih prinašajo konvencije, je treba uveljavljati po posebnem postopku, ki ga predpisuje ZDavP-2. Prejemniki dohodkov (oziroma plačniki davka zanje) lahko uveljavljajo ugodnosti na dva načina (Prislan, 5/2007, 28-37):

- po 260. členu ZDavP-2 s poprejšnjim dovoljenjem davčnega organa: za uveljavitev pravice do uporabe nižje davčne stopnje, mora kreditodajalec plačniku davka, posojilojemalcu posredovati potrdilo o statusu rezidenta, ki ga kreditojemalec nato vloži pri svojem davčnem uradu. Kreditojemalec lahko davek obračuna in plača po nižji stopnji šele po prejemu določbe tamkajšnjega davčnega urada,
- po 262. členu ZDavP-2 s poznejšo refundacijo že obračunanega davka (katerega postopek smo opisovali že v poglavju 2.1).

Slednje je ključno za razumevanje postopka obdavčitve dohodkov z davkom po odbitku. Uporaba določb sporazuma tako pride v poštev šele, ko je dohodek v obliki obresti v skladu z nacionalno zakonodajo obdavčljiv. Slednje lahko določi le nacionalna davčna zakonodaja. V kolikor namreč dohodek v skladu z veljavnimi nacionalnimi davčnimi predpisi z davkom po odbitku ni obdavčljiv, uporaba določb sporazuma nima pravega smisla. Sporazum namreč obdavčitve ne uvaja, ampak zgolj ureja pravice do obdavčitve posameznega dohodka, v kolikor je le-ta obdavčljiv v skladu z lokalnimi predpisi (Prislan, 5/2007, 28-37).

Ker je zavezanec za davek po odbitku prejemnik dohodka, plačnik tega davka pa je izplačevalec dohodka, je pomembno tudi razčistiti, kdo od njiju sploh lahko zahteva uveljavljanje ugodnosti določenih z mednarodno pogodbo. V skladu s slovensko davčno zakonodajo, ki pa je v tem okviru vsekakor posebnost, s sporazumom predvidene ugodnosti upravičencu ne pripadajo avtomatsko, ampak mora zanje le-te ustrezno zaprositi davčni organ (v skladu z zgoraj omenjenim 260. členom ZDavP-2) seveda z ustreznim

obrazcem¹¹. Šele na podlagi pravilno vložene vloge ob upoštevanju določb mednarodnih sporazumov, kljub dejstvu, da so le-ti zavezujoči za obe državi pogodbenici, lahko prejemnik dohodka v državi vira plača davek po stopnjah in na način, ki ga za posamezno vrsto dohodka določa sporazum (Davčna uprava Republike Slovenije, 2007).

4.2 Konvencije o izogibanju dvojnemu obdavčevanju katere uporablja Republika Slovenija

RS v primerjavi z razvitimi državami nima široke mreže sporazumov o izogibanju dvojnemu obdavčevanju. Trenutno ima sklenjenih in uveljavljenih 41 sporazumov. V Prilogi 1 je prikazanih le nekaj najpomembnejših z vidika slovenske gospodarske menjave. Večina jih je bilo sklenjenih že v času Jugoslavije, RS pa jih je po osamosvojitvi samo prevzela; le nekaj jih je sklenila tudi sama (DURS, 2008).

RS si je kot prednostno nalogo zadala, da sklene sporazume z vsemi državami članicami EU in z vsemi kandidatkami članicami ter da nadomesti vse sporazume, ki jih je podedovala od nekdanje Jugoslavije. Poleg tega naj bi se prednostno sklepali sporazumi z državami, s katerimi RS največ sodeluje na gospodarskem področju. Z omenjenimi konvencijami se spodbuja gospodarska rast ter pretok kapitala in delovne sile, tako, da se odpravljajo davčne ovire pri trgovanju in investiranju med državama, ter se z izmenjavo informacij, ki se nanašajo na davke vseh vrst, zmanjšuje možnost davčnih utaj (Klobučarič, 2003, 161-179).

4.3 Pravila za izogibanje dvojnemu obdavčevanju

Večina sklenjenih dvostranskih konvencij temelji na vzorčni konvenciji Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljevanju: OECD) o izogibanju dvojnemu obdavčenju dohodkov in premoženja (v nadaljevanju: KIDO). Poleg učinkovitega izvajanja odprave ali omilitve dvojnega obdavčenja določila KIDO hkrati tudi preprečujejo, da bi prišlo do izogibanja plačilu davkov v obeh izmed držav pogodbenic.

V primerih, ko imata obe državi podpisnici pravico, da v skladu s svojo nacionalno zakonodajo obdavčita določen dohodek ali premoženje, se v KIDO določa (Drobnič, 211/2007):

- katera država bo imela pravico do obdavčenja tega dohodka in v kakšnem obsegu,
- način odprave mednarodnega dvojnega obdavčenja oziroma preprečitev davčnih utaj pri mednarodnem poslovanju in
- zagotavljanje enakega davčnega obravnavanja rezidentov držav pogodbenic.

¹¹ V Prilogi 4: obrazec KIDO priloga 2: Zahtevek za zmanjšanje oziroma oprostitev davka od obresti na podlagi določb mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in Priloga 3, kjer je zahtevek za vračilo davka od obresti na podlagi določb mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka - KIDO priloga 10.

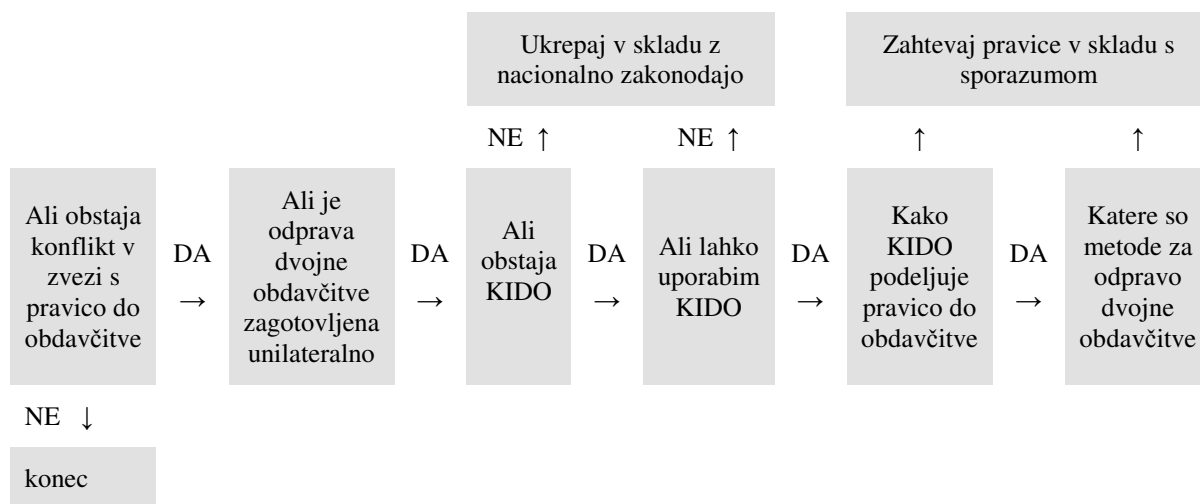
4.4 Dvostranske konvencije so nad veljavno davčno zakonodajo

Določbe KIDO se uporabljajo neposredno, tako da njihova določila prevladajo nad določili nacionalne zakonodaje obeh držav pogodbenic.

Kot sem že navedla, KIDO ne ustvarja dodatnih pravic do obdavčenja, temveč te pravice le porazdeli eni izmed držav ali obema državam. Poleg učinkovitega izvajanja odprave ali omilitve dvojnega obdavčenja določila KIDO hkrati tudi preprečujejo možnosti, da bi prišlo do izogibanja plačilu davkov v obeh izmed držav pogodbenic. Zadnje je posledica določb KIDO, v katerih se državi pogodbenici dogovarjata še o odpravi davčne diskriminacije, o vzpostavitvi postopka za skupno dogovarjanje glede odprave dvojne obdavčitve in o reševanju konfliktov pri razlagi KIDO, ko zavezanec izčrpa redna pravna sredstva v obeh državah in mu je treba dovoliti, da začne postopek pri pristojnem pogodbenem organu o izmenjavanju informacij med davčnimi organi držav pogodbenic, itd. (Drobnič, 211/2007).

Pri ugotavljanju, ali in kdaj je mogoče uporabiti določila KIDO in kdaj določila nacionalne zakonodaje države pogodbenice, v mednarodni davčni praksi uporabljajo ugotovitveni postopek, ki poteka v šestih korakih. Prikazan je na spodnji sliki.

Slika 1: Šest korakov za reševanje dvojnega obdavčevanja

Vir: Drobnič, (2007). Pravila za izogibanje dvojnemu obdavčevanju, 211/2007.

4.5 Metode za odpravo dvojnega obdavčevanja dohodka

Določbe 23. člena konvencije se nanašajo na primere mednarodne pravne dvojne obdavčitve (to so primeri, ko sta dohodek ali premoženje iste osebe obdavčljiva v dveh državah). Mednarodna dvojna obdavčitev se lahko odpravlja enostransko v določbah domače zakonodaje ali z določbami konvencij (Ključanin & Zemljič, 2004, 161-163). Katere metode so izbrane s strani posameznih držav z sodelovanje s RS, je prikazano v Prilogi 1.

4.5.1 Metode odprave dvojne obdavčitve v državi rezidentstva

V obsegu, v katerem je državi izvora oziroma kraja dodeljena polna pravica do obdavčitve, mora država rezidentstva dovoliti razbremenitev, da ni dvojnega obdavčevanja. Uporabljata se predvsem dve metodi razbremenitve, in sicer metoda popolnega izvzema in metoda odbitka oziroma dobropisa (Ključanin & Zemljič, 2004, 280-282). V Prilogi 6 prikazujem izračun davka po različnih metodah v državi rezidentstva. Prikazane so vse metode, zato nam bodo služile za lažje razumevanje teksta.

V državi rezidentstva se dvojna obdavčitev na splošno lahko odpravlja na dva načina (Ključanin & Zemljič, 2004, 280-282):

- po metodi izvzetja (oprostitve): metoda izvzema je za davčnega zavezanca najugodnejša, saj v celoti prepreči dvojno obdavčenje. Poleg tega je metoda najbolj praktična, saj državi rezidentstva ni treba raziskovati dejanskih davčnih razmer v drugi državi. Države se lahko pri sklepanju dvostranskih sporazumov dogovorijo tako, da se ena država odloči za izvzem, druga pa za odbitek, in
- po metodi odbitka: sporazum določa osnovna pravila metode odbitka, ne pa podrobnih pravil o izračunu in izvajanju kredita. Znesek tujega davka, za katerega je treba priznati odbitek, je davek, ki je bil v skladu s sporazumom dejansko plačan v drugi državi pogodbenici. Pogoste težave, ki se pri tem pojavljajo, so povezane z obdobjem obračuna davka na dohodek ali uporabo različnih metod določanja dohodka.

Temeljna razlika med metodama je, da metoda izvzetja deluje na ravni dohodka, metoda odbitka pa na ravni davka.

V primeru metode izvzetja se dohodek ali premoženje, ki se po določbah konvencije lahko obdavči v državi vira, ne obdavči v državi rezidentstva. Obstajata dve metodi izvzetja (Ključanin & Zemljič, 2004, 280-282):

- metoda pri kateri se dohodek davčnega zavezanca, ki se po konvenciji lahko obdavči v državi vira, ne upošteva pri določanju davka od drugega dohodka v državi rezidentstva – metoda polnega izvzetja, in

- metoda pri kateri se dohodek davčnega zavezanca, ki se po konvenciji lahko obdavči v državi vira, ne obdavči v državi njegovega rezidentstva, vendar ima ta država pravico tak dohodek upoštevati pri določanju davka drugega dohodka davčnega zavezanca – metoda izvzetja s progresijo.

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da v primeru izvzetja višina davka v državi vira ne vpliva na višino davka, ki se mu odpove država rezidentstva.

Po metodi odbitka država rezidentstva izračuna davek od zavezančevega skupnega dohodka, vključno z dohodkom iz vira v drugi državi, ki se po konvenciji lahko obdavči v tej drugi državi (vendar brez dohodka, ki se po konvenciji lahko obdavči samo v državi vira). Tako izračunan davek se zmanjša za davek, plačan v drugi državi. Obstajata dve metodi odbitka:

- metoda, pri kateri se davek v državi rezidentstva zmanjša za celoten znesek davka, ki je bil plačan v državi vira od dohodka, ki se po konvenciji lahko obdavči v tej drugi državi – metoda polnega odbitka, in
- metoda, pri kateri se davek v državi rezidentstva zmanjša za največ znesek letnega davka, ki se pripíše dohodku, ki se po konvenciji lahko obdavči v tej drugi državi – metoda navadnega odbitka.

V nasprotju z izvzetjem pri odbitku država rezidentstva ni dolžna zagotoviti olajšave, ki bi presejala davek v državi vira (Ključanin & Zemljič, 2004, 280).

4.6 Zloraba dvostranskih konvencij

Čeprav je eden izmed glavnih namenov dvostranskega KIDO preprečevanje izogibanja plačevanju davka, se prav KIDO pogosto izrablja kot orodje za doseganje tega cilja. Zloraba KIDO (ang.: treaty shopping) pomeni ravnanje določene osebe, s katerim ta oseba izrabi položaj neke druge fizične ali pravne osebe tako, da se okoristi z ugodnostmi iz KIDO, do katerih sama neposredno ni upravičena. Določila KIDO se najpogosteje izrabljajo v delu, kjer se nanašajo na določanje stopenj davčnih odtegljajev za plačilo dividend, obresti in licenčnin in drugih plačil za uporabo premoženjskih pravic (Drobnič, 211/2007).

4.7 Kako preprečiti zlorabe dvostranskih konvencij

Določena država lahko zlorabo določb KIDO prepreči tako, da v vseh sklenjenih KIDO omeji stopnjo davčnega odtegljaja na enako raven. Nadaljnja možnost preprečitve zlorabe KIDO je, da se v KIDO izrecno določi, da se njegove ugodnosti ne smejo uporabljati za rezidente tretjih držav, to je, da določbe KIDO ne veljajo v primerih, kjer lahko pride do njihove zlorabe. To možnost so izrabile le ZDA. Nekatere države pa vnašajo v nekatere

člene KIDO določbe, s katerimi se delno omeji njihova zloraba, kot na primer določba o upravičenem lastniku dividend, obresti in licenčin. Taka oprostitev obdavčenja v državi vira ni mogoča, kadar je med plačnika in prejemnika plačila vrinjen posrednik (plačilni agent), razen če je upravičeni lastnik tudi rezident države pogodbenice, katere rezident je tudi posrednik. Tudi prehodne družbe (ang. conduit companies) navadno ne morejo šteti za "upravičenega lastnika", če imajo podoben status kot "posredniki", ne glede na dejstvo, da so dejanski lastniki določenega sredstva ali pravice, če imajo v resnici omejeno moč nad sredstvom ali pravico, zaradi katere pridobijo dejanski status zaupnika ali administratorja, ki deluje v interesu lastnikov prehodne družbe (Drobnič, 211/2007).

5. POSTOPEK OBDAVČITVE OBRESTI Z DAVKOM PO ODBITKU NA POSOJILA V PRIMERU POSLOVANJA SID BANKE

5.1 Problemi obdavčitve pri odobravanju kreditov nerezidentom s katerimi se srečuje SID banka

SID banka – Slovenska izvozna in razvojna banka, d.d., Ljubljana (v nadaljevanju: SID banka) je s strani države pooblaščen finančna institucija za financiranje in zavarovanje mednarodnih gospodarskih poslov. Do leta 2007 je delovala kot tipična izvozna kreditna agencija (IKA), nato pa se je preoblikovala v slovensko izvozno in razvojno banko (SID banko) – specializirano finančno institucijo, ki slovenskemu gospodarstvu v skladu z novim zakonom o slovenski izvozni in razvojni banki (v nadaljevanju ZSIRB) nudi širok spekter storitev za spodbujanje konkurenčnosti v mednarodnem gospodarskem sodelovanju.

SID banka bo nadaljevala dejavnost na področju financiranja mednarodnega gospodarskega sodelovanja oziroma nadaljnjega razvoja sistema spodbujanja zavarovanja in financiranja izvoza ter se postopoma preobrazila iz družbe za spodbujanje zavarovanja in financiranja izvoza v specializirano banko, ki bo poleg obstoječih opravljala tudi druge širše razvojne in spodbujevalne finančne dejavnosti (STA, 2006).

Načini **financiranja nerezidentov** so naslednji (Storitve SID banke, 2008, 1-4):

1. neposredno financiranje tujega kupca ali tuje banke,
2. sofinanciranje s tujo banko,
3. odkupi terjatev in tveganja,
4. kreditna linija banki tujega kupca.

SID banka lahko v skladu z **novim zakonom o SID banki**¹² financira nerezidente (velja tudi za rezidente) v primerih kadar gre za (Storitve SID banke, 2008, 1-4):

- pripravo mednarodnega gospodarskega posla,
- izvedbo mednarodnega gospodarskega posla,
- internacionalizacijo poslovanja.

Namen financiranja nerezidentov s strani SID banke je v večini primerov zagotoviti sredstva tujemu kupcu, ali posredno preko banke tujega kupca zagotoviti sredstva, s katerim se omogoči izvedba gospodarskih poslov slovenskih podjetij. V primeru, da bi tujec rad kupil slovensko blago, opremo, stroje in tudi storitve, vendar nima zadostnih sredstev (lahko bi sicer prodajalec - rezident RS družbi sam prodal na obročno odplačevanje, vendar potem veže veliko sredstev, ki jih potrebuje tudi za proizvodni cikel), se posel ne bi mogel realizirati. In tu vstopi SID banka, ki tujcu omogoči pridobitev sredstev in s tem nadaljnjo realizacijo posla.

Problem predstavljajo nerezidenti - pravne osebe, ki so po tuji zakonodaji zavezani obračunati davčni odtegljaj od obresti, katere plačujejo v tujino. Tudi SID banka je kot vsaka druga pravna oseba zavezana k plačilu davka od dohodkov pravnih oseb (kateri vključuje obresti od kreditov) ob koncu davčnega leta. Zato je pri sklepanju kreditnih pogodb potrebno dobro poznati davčne obveznosti pogodbenih strank, ki veljajo ali še bodo veljale za časa sklenjenega kreditnega posla. SID banka kot kreditodajalec kreira pogoje in določbe pogodbe tako, da se zavaruje pred vsemi obveznostmi kreditojemalca v svoji državi. SID banka bo prejela takšen znesek povračila, kot ga bo sama določila v pogodbi (glavnica + obresti). Za kreditojemalca to hkrati pomeni dražji vir financiranja izvedbe posla. Z vidika kreditojemalca je zato dobro premisliti, kateri vir posojila je zanj ugodnejši (domači ali tuji).

Vprašanje kako operirati s tujim davkom v RS in v tujini je tako postalo tematika obravnave tudi v SID banki. Na pričujoči podlagi dosedanjih poglavij, v nadaljevanju sledi nazorni prikaz dosedanjih ugotovitev na primeru SID banke. SID banka je pri kreditnem poslu zainteresirana, da prejme celotni terjani znesek, ne glede na davčne obveznosti nerezidenta v svoji državi. Tudi v SID banki se je skozi prakso poslovanja z nerezidenti izkazalo, da je klavzula »gross up« ena izmed najbolj ugodnih rešitev povrnitve v tujini plačanega davka. SID banka prejme čisti terjani znesek tudi v primeru, da je posojilojemalec dolžan v svoji državi plačati davek na izplačane obresti. Drugi vidik iste zgodbe pa je, da obresti, v zvezi s katerimi je bil davek plačan v državi vira (če tako predvideva nacionalna zakonodaja), kot prihodek SID banke v izkazu poslovnega izida povečujejo davčno osnovo za davek od dohodkov pravnih oseb in so kot take predmet vnovične oziroma dvojne obdavčitve. SID banka skozi poslovanje tekočega leta ne ve, kakšna bo njena letna davčna obveznost. Posledično ne more privoliti, da bi prejela za

¹² Novi zakon o SID banki (ZSIRB), ki je bil sprejet 23.5.2008 v državnem zboru (U.I. RS, 56/2008, z dne 6.6.2008). Pred njim je veljal zakon o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (ZZFMGP).

plačilo davka zmanjšane obresti in potem uveljavljala že plačane obveznosti. V primeru izgube ji to ne bi koristilo.

V nekaterih nacionalnih zakonodajah je povečanje zneska plačila obresti za to, da SID banka prejme čisti dolgovani znesek (uporaba klavzule obrutenja) prepovedano (primer države: Belorusija). V takšnih primerih SID banka v pogodbeno dokumentacijo vključi obrestno mero, ki je sestavljena iz referenčne obrestne mere (spremenljive), marže (nespremenljive) in koeficienta, ki je izračunan na podlagi davčne stopnje. Izračunani koeficient zagotovi, da se znesek vsakokratnega plačila obresti poveča tako, da je na koncu dosežen enak učinek kot s klavzulo obrutenja.

Kot je bilo že ugotovljeno, se v primeru prejetja obresti iz tujine nemalokrat zgodi, da slovenski davčni zavezanec ne prejme stoddotno zahtevanih obresti, ki mu pripadajo, temveč se te že na viru zmanjšajo za določen odstotek davčnega odtegljaja. V tem primeru se zastavlja glavno vprašanje, kolikšen znesek obresti sploh evidentirati v prihodke; bruto znesek pred odtegnjenim davčnim odtegljajem, ali morda neto znesek, ki ga davčni zavezanec dejansko prejme.

Delež kreditov nerezidentom je v SID banki, na dan 31.12.2007, v okviru celotnega kreditnega portfelja z 11,7% precej nizek, saj je večino plasmajev za podporo izvajanja mednarodnih gospodarskih poslov SID banka vršila posredno, preko poslovnih bank. Se pa je delež nerezidentov v primerjavi s predhodnim letom 2006 povečal za 4,3 odstotne točke, kar je pomemben podatek za pričujočo obravnavo (Letno poročilo SID banke, 2007, 25).

5.2 Neto ali bruto načelo evidentiranja obresti v SID banki

Pri sklepanju kreditnih pogodb z nerezidenti SID banka v večini primerov uporablja klavzulo obrutenja. Le v redkih izjemah klavzule o obrutenju ni vključena v pogodbo in zato davek po odbitku nosi zavezanec – kreditodajalec.

V primeru, da pristojni organ SID banke (v skladu s pravilnikom o pooblastilih in podpisovanju) odloči, da se v kreditno pogodbo vključi klavzulo obrutenja, se navedeno klavzulo vključi v kreditno pogodbo. V Prilogi 2 lahko v drugem stolpcu tabele vidimo, kako poteka evidentiranje prihodkov v poslovnih knjigah banke z omenjeno klavzulo. Za vzorec sem določila kredit v višini 100 d.e. in 5% obrestno mero. V tujini znaša davčni odtegljaj na izplačane obresti v tujino 20%. Zaračunani prihodki znašajo 6,25 d.e., medtem ko je vzpostavljena terjatev do kreditodajalca 5 d.e.. Znesek 6,25 d.e. se porazdeli na znesek odtegnjenega davka v višini 1,25 d.e. Kreditodajalec prejme celotni terjani znesek. V nasprotnem primeru, če v pogodbo ni možno vključiti omenjene klavzule, ponavadi sledi dogovor o višji osnovni obrestni meri, o kateri sem podrobneje razpravljala že v poglavju 2.2.

V kolikor klavzula obrutenja ali dogovor o višji osnovni obrestni meri nista vključena v pogodbo, se posel obravnava po neto principu, kar pomeni, da bo dejanski obrestni priliv manjši za odtegnjeni davek. Razliko bo ob izpolnjevanju že predhodno omenjenih pogojev potrebno uveljavljati v letni napovedi davka od dohodkov pravnih oseb. Postopek je nazorneje prikazan v Prilogi 2, v prvem stolpcu. Enako predpostavljamo kredit v višini 100 d.e., obrestna mera 5%, ter odbitna stopnja 20%. V tem primeru zaračunani prihodki znašajo 5 d.e., prejmemo pa le 4 d.e. Vzpostavi se terjatev do DURS v višini 1 d.e.

Po sklenitvi kreditne pogodbe je v primeru obstoja sporazuma o izogibanju dvojne obdavčitve med državama potrebno priskrbiti potrdilo o rezidentstvu SID banke. Obrazec o rezidentstvu običajno priskrbi kreditojemalec in je v obliki, ki jo je predpisala njegova davčna uprava. Obrazec izpolnita kreditojemalec in kreditodajalec. Izpolnjen obrazec SID banka pošlje v potrditev na DURS. Kreditojemalec potrjen originalni dokument dostavi svoji lokalni davčni upravi.

Po prejemu vseh plačil za terjane obresti, zmanjšane za odtegnjeni davek, se stanje terjatev za obresti zapre. Za preostali znesek se v glavni knjigi vzpostavi prehodna terjatev do komitenta, po prejemu ustrezne dokumentacije pa do DURS.

Ob koncu poslovnega leta je potrebno zagotoviti potrdilo o plačanem davku. Najprimerneje je, da je potrdilo izdano s strani lokalne davčne uprave kreditojemalca, ni pa nujno. Potrdilo je lahko s strani katerekoli uradne institucije (lahko je potrdilo banke za nakazilo davčnega odtegljaja). Pomembno je, da potrdilo izkazuje sledeče:

- podatki o davčni obveznosti,
- znesek tujega davka od dohodka,
- osnova za plačilo davka in
- znesek dejansko plačanega davka v tujini.

V primeru sindiciranih kreditov zadostuje potrdilo, ki ga priskrbi agent. Priložiti je potrebno še knjigovodsko dokazilo, ki izkazuje udeležbo SID banke v kreditnem poslu.

Potrdila o plačilu davka v tujini je potrebno priložiti obračunu davka od dohodkov pravnih oseb in izpolniti KIDO priloga 10¹³ – podatki v zvezi z odbitkom tujega davka. Izračunani znesek se vpiše pod zaporedno številko 18 obračuna davka in ne sme biti višji od zneska v obračunu davka pod zaporedno številko 17 – izračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb posameznega leta.

Pravica do odbitka tujega davka se izračuna po predpisani metodologiji za obračun davka od dohodkov pravnih oseb - KIDO 10. Izračun obsega naslednje podatke (SID banka, 2008, 4):

- država v kateri je vir dohodka,

¹³ V Prilogi 3.

- vrsta posameznega dohodka,
- osnova za plačilo davka,
- stopnja davka,
- znesek davka,
- stopnja davka iz sporazum o izogibanju dvojnemu obdavčevanju,
- znesek davka, če se upošteva sporazum o izogibanju dvojnemu obdavčevanju,
- znesek plačanega davka,
- znesek končnega in plačanega tujega davka,
- znesek izračuna davka po formuli (znesek dohodka v posamezni tuji državi, od katerega je bil plačan davek) / (davčno priznani prihodki iz obračuna davka pod zaporedno številko 8 manj davčno priznani odhodki iz obračuna davka pod zaporedno številko 17),
- nižji znesek med končnim in plačanim tujim davkom ter zneskom davka po formuli iz prejšnje alineje in
- priznani davek, ki je znesek iz prejšnje alineje, a ne višji od zneska davka (zaporedna št. 17)

Izračun se izvrši za vsako državo posebej, pri čemer se upošteva davčna stopnja iz sporazuma o izogibanju dvojnemu obdavčevanju, če je le ta sklenjen.

V primeru sprememb, zlasti vračil ali naknadnih plačil tujega davka, mora zavezanec v obdobju, ko je do spremembe prišlo, povečati oziroma zmanjšati davek, in sicer za znesek, enak razliki med priznanim odbitkom in odbitkom, ki bi bil možen, če bi se sprememba upoštevala.

5.3 Davčni vidik

V primeru uporabe klavzule obrutenja pri kreditiranju tujih oseb se (SID banka, 2008, 1-3):

1. Prihodki od obresti knjižijo v bruto znesku
2. Del terjatev za obresti ni plačan in uveljavlja se odbitek tujega davka
 - plačilo razlike v I. kvartalu naslednjega leta ali
3. Del terjatev za obresti ni plačano in ne uveljavljamo odbitka tujega davka
 - Delni odpis terjatev, ki ni davčno priznan ali
4. Del terjatev za obresti prvotno ni plačan. Po uveljavitvi in realizaciji vračila odbitka tujega davka, del priznanega davka vrnemo tuji pravni osebi
 - Davčno nepriznan odhodek in povračilo davka tuji osebi.

Po zgornjih transakcijah so:

- prihodki od obresti višji za plačani davek
- odpis terjatev za neplačano razliko (davek) je davčno nepriznani ali
- odhodki za vračilo dela davka tuji osebi so davčno nepriznani

- obveznost za davek od dohodkov je nižji za priznani odbitek tujega davka

Če v pogodbi ni uveljavljena klavzula obrutenja se:

1. Prihodki od obresti knjižijo v pogodbenem znesku;
2. Del terjatev za obresti ni plačan in uveljavlja se odbitek tujega davka;
 - plačilo razlike predvidoma v I. kvartalu naslednjega leta ali
3. Del terjatev za obresti ni plačan in ne uveljavlja se odbitka tujega davka.
 - delni odpis terjatve, ki ni davčno priznan.

Po gornjih transakcijah so:

- prihodki od obresti enaki pogodbenim (obresti vključujejo v tujini plačani davek);
- odpis terjatev za neplačano razliko (davek) ni davčno priznan;
- obveznost za davek od dohodkov je nižja za priznani odbitek tujega davka.

5.4 Knjigovodski vidik

Evidentiranje poslovnih dogodkov v knjigah SID banke poteka po naslednjem postopku (SID banka, 2008, 1-3):

1. Obračun (bruto) obresti:
 - Prihodki od obresti - v dobro prihodkov

*Terjatev za obresti in prihodek od obresti = osnova za obresti * dogovorjena obrestna mera * preračunana davčna stopnja po odbitku*

- Terjatve za obresti do tuje osebe – v breme terjatev

*Terjatev za obresti in prihodek od obresti = osnova za obresti * dogovorjena obrestna mera*

2. Plačilo dela obresti (bruto obresti, zmanjšane za davek)
 - Delno zapiranje terjatev za obresti do tuje osebe – v dobro terjatev
3. Prejem dokazila o plačilu davka v tujini (bruto obresti zmanjšane za plačilo):
 - Zaprtje terjatev za obresti do tuje osebe – v dobro terjatev
 - Vzpostavitev terjatve DURS za odbitek tujega davka – v breme terjatev

ALI

Ni dokazila o plačilu davka v tujini:

- Zaprtje terjatev za obresti do tuje osebe – v dobro terjatev
- Odpis terjatve za obresti – v breme odhodkov in davčno nepriznan dohodek

4. Potrditev obračuna davka od dohodkov pravnih oseb s strani davčnega organa in zapiranje terjatev za odbitek tujega davka (do višine plačanega davka):

- Zapiranje terjatev do davčnega organa
- Poračun letnega davka od dohodkov pravnih oseb

5. Vračilo priznanega zneska tujega davka tuji osebi je možno le ob uveljavljanju klavzule obrutenja):

- nakazilo priznanega davka tuji osebi,
- odhodek (vračilo odbitka davka tuji osebi kot davčno nepriznan odhodek).

V tem delu poglavja se poskuša tudi odgovoriti na vprašanje, kakšen znesek obresti evidentirati v prihodke; je to bruto znesek pred odtegnjenim davčnim odtegljajem, ali morda neto znesek, ki ga davčni zavezanec dejansko prejme. Na to vprašanje ni popolnoma jasnega odgovora, je pa pomembno predvsem z vidika določitve zneska nepriznanih dohodkov, ki se izračuna na podlagi zneska, ki je bil vključen v pogodbo.

Barbara Guzina, vodja davčnega oddelka Deloitte revizija d.o.o. meni, da lahko davčni zavezanec med prihodki upošteva neto znesek (v Prilogi 2), saj je to znesek, za katerega bo dejansko prejel denarna sredstva, kar bo vodilo do povečanja sredstva ali zmanjšanje dolga. Tako to določajo slovenski računovodski standardi (Guzina,163/2008, 5).

5.5 Izračun tujega davka, ki ga vrnemo nerezidentu

Znesek davka po odbitku, ki ga družba prejme po obračunu davka od dohodka pravnih oseb in ga vrne tuji pravni osebi, predstavlja davčno nepriznane odhodke SID banke. Omenjeni odhodki ne zmanjšujejo davčne osnove (SID banka, 2008). Primer t.i. modificirane klavzule o obrutenju prikazujem v Prilogi 2, četrti stolpec, kjer je zanimiv predvsem drugi del izračuna. V primeru, da SID banki DURS vrne v tujini plačani davek in ga SID banka vrne kreditojemalcu, potem je potreben izračun negativnega učinka na davek na dohodek pravnih oseb. Za izračunani znesek zmanjšamo znesek vračila davka kreditojemalcu v tujino.

Oddelek za računovodstvo izračuna negativni učinek. Znesek, ki ga vrnemo tuji pravni osebi je enak (Priloga 2):

<p><i>davek po odbitku, ki ga prejme SID banka od davčne uprave - izračunani negativni učinek davčno nepriznanih dohodkov</i></p>

Do možnega vračila davka lahko pride le v primeru uporabe klavzule obrutenja (SID banka, 2008).

SKLEP

V diplomskem delu sem proučevala davčni vidik prihodkov v obliki obresti kreditodajalca – SID banke. Osredotočala sem se na obresti, ki so bile prejete s strani tujih pravnih oseb – nerezidentov. Za takšno proučevanje sem se odločila zaradi lastnega zanimanja, ki se mi je venomer vzbudilo ob prebiranju finančnih novic iz rubrike »Denar & finance«. Mnogo razprav je bilo v zadnjem času zaslediti na temo davčne ureditve prihodkov v obliki obresti rezidenta iz tujine. To je bila glavna spodbuda k izdelavi pričujočega diplomskega dela, s katerim želim v celoti nazorno prikazati potrebno znanje za razumevanje upravljanja tujega davka. Preko različnih raziskovalnih metod sem prišla do zanimivih ugotovitev, ki sem jih nazorneje prikazala s praktičnim primerom poslovanja SID banke d.d., Ljubljana.

Pomembno je, da se kreditodajalec pri odobravanju kreditnih poslov tujim gospodarskim družbam dobro seznanj z davčno zakonodajo možnega kreditojemalca in se pred njo ustrezno zavaruje. Govorimo o davku, ki so ga nerezidenti v svoji državi dolžni odtegniti od izplačila obresti nerezidentom. Ugotavljam, da je v praksi v ta namen najbolj uporabljena klavzula obrutenja, s katero se kreditojemalec zavezuje plačilo obresti povečati tako, da kreditodajalec prejme znesek, kot da takega odtegljaja ali odbitka ne bi bilo. Ugotovim, da v situacijah v katerih je banka dominantna v poslu, le – ta običajno vsili kreditojemalcu bruto načelo. Konkurenčnost banke na trgu posojil pada. V primeru, ko takšna klavzula ni sestavni del pogodbene dokumentacije, gre za neto načelo izplačila obresti, kjer se uveljavlja v tujini plačani davek od ugotovljene davčne obveznosti rezidenta pri letnem obračunu ZDDPO-2. Banka v tem primeru zasluži manj. Določen del odtegnjeno lokalni davčni organi in banka dobi omenjene zneske vrnjene šele ob zaključku poslovnega leta. Ta dva načina sta se izkazala za najbolj praktična tudi ob upoštevanju mednarodnih sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja, katere je sklenila in ratificirala Republika Slovenija.

S sporazumi se omogoča odprava dvojnega obdavčevanja, ki lahko nastane v povezavi med državama. Z njimi se spodbuja gospodarska rast ter pretok kapitala in delovne sile tako, da se odpravljajo davčne ovire pri trgovanju in investiranju med državama. Z izmenjavo informacij, ki se nanašajo na davke, pa se zmanjšuje možnost davčnih utaj (Ministrstvo za Finance, 2006).

Kakšen znesek upoštevati med prihodki evidentiranimi v finančnih izkazih, ostaja do sedaj nerešeno vprašanje. Sklepam, da lahko davčni zavezanec med prihodki upošteva neto znesek (v Prilogi 2), saj je to znesek, za katerega bo dejansko prejel denarna sredstva; to bo vodilo do povečanja sredstev ali zmanjšanje dolga. Tako to določajo slovenski računovodski standardi.

Ugotavljam, da je slovenska država pri sklepanju sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja precej počasna. S sporazumi se lahko državi pogodbenici dogovorita, da se davek po odbitku ne plačuje, oziroma se plačuje po ustrezno nižjih stopnjah. Slovenske družbe so tako prisiljene iskati druge rešitve. Ena izmed možnosti je, da se uporabi sporazum s kakšno drugo državo, ki ima sklenjen ugodnejši sporazum z RS. Potrebni sta torej iznajdljivost in ustrezna družba v tuji državi. Takšnih možnosti pa večina slovenskih bank in tudi ostalih družb nima (Guzina, 173/2007).

Moje mnenje je, da je vsak kreditni posel z vidika upravljanja tujega davka precej specifičen. V uvodu zastavljena vprašanja, o katerih sem razpravljala preko celotnega pričujočega diplomskega dela ugotavljam, da se prav vsak kreditni posel (pri iskanju najugodnejše rešitve vračila v tujini plačanega davka) rešuje z ugotavljanjem dejstev konkretnega primera. Bistvena je fleksibilnost in prilagodljivost obeh pogodbenih strank v usklajevanju dogovora s kreditno pogodbo.

6. LITERTURA IN VIRI

1. Davčna uprava Republike Slovenije, pojasnilo št. 42105-64/2007. Najdeno 20. aprila 2008 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=714>.
2. Davčna uprava Republike Slovenije (2007). Izvajanje 62. člena ZDDPO-2. Najdeno 15. julija 2008 na spletnem naslovu http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_od_dohodkov_pravnih_oseb_pojasnila/odprava_dvojnega_obdavcevanja_dohodkov_rezidenta_iz_virom_izven_slovenije/izvajanje_drugega_odstavka_62_clena_zddpo_2/.
3. Davčna uprava Republike Slovenije (2007). Pojasnilo o odpravi dvojnega obdavčevanja. Najdeno 15. julija 2008 na spletnem naslovu http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_od_dohodkov_pravnih_oseb_pojasnila/odprava_dvojnega_obdavcevanja_dohodkov_rezidenta_iz_virom_izven_slovenije/izvajanje_konvencij_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja_pravne_osebe/.
4. Drobnič, N. (2007). Katera pravila uporabljati za izogibanje dvojnemu obdavčevanju dohodkov in premoženja. *Finance*, 211/2007. Najdeno 18. avgusta 2008 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/195630>.
5. Guzina, B (2007). Davčne posledice pri poslovanju s tujino. *Finance*, 173/2007. Najdeno 10. avgusta 2008 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/?MOD=show&id=148812&pay=yes&snark=762c4035c71aa5d68567c4a32bb7510b>.
6. Jež, G. (2008). *Doing business in Slovenia*. Withholding tax, str. 87. Ljubljana.
7. Ključanin, E. & Zemljič, M. (2004). *Konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja*, Obresti (11.člen), str. 161–179: Založba GV.
8. Klobučarič N. (2006). *Metode za odpravo dvojnega obdavčevanja v sporazumih o izogibanju dvojnega obdavčevanja*. Diplomsko delo. Najdeno 12. julija 2008 na spletnem naslovu http://www.cek.ef.uni-lj.si/u_diplome/klobucaric816.pdf.
9. Ministrstvo za Finance, (2006). Mnenje o Zakonu od davka od dohodkov pravnih oseb. Najdeno 10. avgusta 2008 na spletnem naslovu http://www.mf.gov.si/slov/mediji/2006/spor5_04_05_06.htm.
10. Petauer, B. & Černe, M. (2006). *Davčni odtegljaj v praksi (obračunavanje, zakonodaja, praktični primeri)*, str. 55–66, Ljubljana: Založba Legat.

11. Prislani, B. (2006). Davčni odtegljaj od izplačil tujim pravnim osebam. *Revija za računovodstvo in finance IKS*, l. 5/07, 28-37.
12. Pojasnilo davčne uprave Republike Slovenije, 2007. Pojasnilo št. 42105-64/2007, najdeno 20. julija 2008 na spletnem naslovu http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_od_dohodkov_pravnih_oseb_pojasnila/odprava_dvojnega_obdavcevanja_dohodkov_rezidenta_iz_virom_izven_slovenije/izvajanje_druega_odstavka_62_clena_zddpo_2/.
13. Pojasnilo Davčne uprave Republike Slovenije (2008). Obdavčenje prihodkov od obresti pri SID banki, odgovor na posredovani dopis 14. avgust 2008 - ni javno dostopno.
14. SID banka, 2008. Navodilo v zvezi z obdavčitvijo obresti z davkom po odbitku. Interno gradivo, str. 3-7. Ljubljana – ni javno dostopno.
15. SID banka, 2007. Letno poročilo 2007, str. 25. Ljubljana.
16. SID banka, 2008. Storitve SID banke, str. 1-4, Ljubljana
17. STA (2006). SID z novim letom SID banka. *Finance*. Najdeno 16. avgusta 2008 na spletnem naslovu http://www.finance.si/171645/SID_z_novim_letom_SID_bank.
18. Redakcija Financ (2007). *Finance*. Kako se izogniti dvojnemu obdavčevanju, št. 221/2007, najdeno 17. avgusta 2008 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/93766>.
19. Wood, R., P. (2007). *International loans, bonds, guarantees, legal opinions*. The law in practice international finance series, (2nd edition), 60–64.
20. *Uradni list RS*, št. 117/2006, z dne 16.11.2006. Najdeno 15. julija 2008 na spletni strani http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r07/predpis_ZAKO4687.html.
21. Zakon od dohodka pravnih oseb ZDDPO-2. *Uradni list RS* 117/2006, z dne 16.11.2006.
22. Zakon o davčnem postopku ZDavP-2. *Uradni list. RS* 117/2006, z dne 16.11.2006.
23. Zakon o Slovenski izvozni in razvojni banki (ZSIRB), *Uradni list. RS*, št. 56/2008, z dne 6.6.2008.
24. Zakon o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (ZZFMGP), *Uradni list* št. 4/2004, z dne 15.1.2004.

PRILOGE:

- PRILOGA 1: Pregled metod za odpravo dvojnega obdavčevanja po veljavnih konvencijah o izogibanju dvojnega obdavčevanja na dan 1. 1. 2008.
- PRILOGA 2: Knjigovodenje davka po odbitku po neto in bruto principu.
- PRILOGA 3: KIDO priloga 10.
- PRILOGA 4: KIDO priloga 2.
- PRILOGA 5: Zahtevek za izdajo potrdila o rezidentstvu v Republiki Sloveniji za namene izvajanja dvojne konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka.
- PRILOGA 6: Davek v državi rezidentstva, izračunan po različnih metodah, in znesek olajšave v državi rezidentstva.
- PRILOGA 7: Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka.
- PRILOGA 8: Primer udeležbe tretje države - Anglije v kreditnem poslu slovenske banke - v vlogi kreditodajalca in Ruske Federacije - v vlogi kreditojemalca.

PRILOGA 1: Pregled metod za odpravo dvojnega obdavčevanja po veljavnih konvencijah o izogibanju dvojnega obdavčevanja na dan 1.1.2008

Zap. št.	Država	Objava v Uradnem listu RS	Člen	Metoda izogibanja dvojnega obdavčevanja v Sloveniji	
				Oprostitev	Dobropis
1	Avstrija	RS – MP, št. 4/98	24	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Avstrija)	Navadni dobropis
10	Hrvaška	RS – MP, št. 16/05	23	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Hrvaška)	Navadni dobropis
19	Madžarska	RS – MP, št. 16/05	23	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Madžarska)	Navadni dobropis
20	Makedonija	RS – MP, št. 6/99	24	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Makedonija)	Navadni dobropis
22	Nemčija	SFRJ – MP, št. 12/88	24	Oprostitev s progresijo	Navadni dobropis za: 11. člen – dividende, 13. člen – avtorska plačila
28	Ruska federacija	RS – MP, št. 11/96	24	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Ruska federacija)	Navadni dobropis
31	Srbija in Črna Gora	RS – MP, št. 30/03	24	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Srbija in Črna Gora)	Navadni dobropis
36	Velika Britanija in Severna Irsko	SFRJ – MP, št. 7/82	22	Oprostitev s progresijo	Navadni dobropis za: 10. člen – dividende, 11. člen – obresti, 12. člen – avtorska plačila

Vir: Davčna uprava Republike Slovenije (2008). Konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

PRILOGA 2: Knjigovodenje davka po odbitku po neto in bruto načelu:

PRIMER KNJIGOVODENJA DAVKA PO ODBITKU

Knjiženje posojila:

Osnovnica: 100 d.e.
obrestna mera: 5,00%
odbitna stopnja 20,00%

	NETO princip	GROSS UP (dodana le klavzula v pogodbi)	povečana obrestna mera za odbitni davek	MODIFICIRANI GROSS UP
Knjiženje glavnice:				
- dana posojila	100	100	100	100
- TRR	-100	-100	-100	-100
Obresti:				
- zaračunani prihodki	5	6,25	6,25	6,25
- prejeta plačila za obresti	4	5	5	5
- terjatve za neplačane obresti (odtegnjeni davek)	1	1,25	1,25	1,25
Terjatve do DURS:				
- terjatve za neplačane obresti	1	1,25	1,25	1,25
- terjatve do DURS	1	1,25	1,25	1,25
Obračun po ZDDPO				
- terjatve do DURS	1	1,25	1,25	1,25
- TRR	1	1,25	1,25	1,25
Vrnitev obresti posojilojemalca				
- odhodki (davčno nepriznani)				0,975
- TRR				0,975

Učinek na davek na dobiček
0,275

ZAHTEVEK ZA VRAČILO DAVKA OD OBRESTI NA PODLAGI DOLOČB MEDNARODNE POGODBE O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA DOHODKA

1. Mednarodna pogodba o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka med Republiko Slovenijo in _____, _____ odstavek _____ člen	☐ ___% (stopnja iz pogodbe) ☐ Oprostitev
--	---

2. PODATKI O PREJEMNIKU OBRESTI

Ime in priimek/firma			
Fizična oseba	Podatki o prebivališču		Telefon:
	Državljanstvo		
Gospodarska družba ali druga oseba	Sedež		Telefon:
	Kraj dejanskega upravljanja		Telefon:
Država rezidentstva prejemnika			Davčna številka:
Poslovna enota v Republikli Sloveniji ☐ Da ☐ Ne (če da – izpolni)	Naziv		
	Sedež/kraj		Telefon:
	Opis dejavnosti		

3. PODATKI O PLAČNIKU OBRESTI

Firma ali ime in priimek/ pravno-organizacijska oblika			
Sedež			Telefon:
Osnovni kapital*			
Davčna številka			
Poslovna enota v Republikli Sloveniji ☐ Da ☐ Ne (če da – izpolni)	Naziv		Opis dejavnosti:
	Sedež/kraj		Telefon:
	Davčna številka		

4. PODATKI O OBRESTIH, PREJETIH OD PLAČNIKA, ZA KATERE SE UPORABI POGODBA IZ 1. TOČKE

Vrsta dolžniške terjatve	Opis dohodka	Delež v plačniku (v %)*	Datum plačila	Znesek obresti	Znesek odtegnjenega davka	Znesek davka po pogodbi	Znesek zahtevanega vračila
☐ Depozit pri banki ali hranilnici ☐ Posojilo ☐ Dolžniški vrednostni papir ☐ Drugo							

5. DRUGO

--

6. Izjavljam:

- prejemnik obresti je tudi upravičeni lastnik obresti;
- prejemnik obresti je upravičen do koristi, določene v mednarodni pogodbi iz 1. točke;
- da so podatki resnični, točni in popolni.

V/Na....., dne..... (podpis zavezanca/-ke oziroma pooblaščenca/-ke)

PRILOGA 4: KIDO priloga 2

PRILOGA 2

ZAHTEVEK ZA ZMANJŠANJE OZIROMA OPROSTITEV DAVKA OD OBRESTI NA PODLAGI DOLOČB MEDNARODNE POGODBE O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA DOHODKA

1. Mednarodna pogodba o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka med Republiko Slovenijo in _____, _____ odstavek _____ člen

___% (stopnja iz pogodbe)
 Oprostitev

2. PODATKI O PREJEMNIKU OBRESTI

Ime in priimek/firma		
Fizična oseba	Podatki o prebivališču	Telefon:
	Državljanstvo	
Gospodarska družba ali druga oseba	Sedež	Telefon:
	Kraj dejanskega upravljanja	Telefon:
Država rezidentstva prejemnika		Davčna številka:
Poslovna enota v Republiki Sloveniji ☐ Da ☐ Ne (če da – izpolni)	Naziv	
	Sedež/kraj	Telefon:
	Opis dejavnosti	

3. PODATKI O PLAČNIKU OBRESTI

Firma ali ime in priimek/ pravno-organizacijska oblika		
Sedež		Telefon:
Osnovni kapital*		
Davčna številka		
Poslovna enota v Republiki Sloveniji ☐ Da ☐ Ne (če da – izpolni)	Naziv	Opis dejavnosti:
	Sedež/kraj	Telefon:
	Davčna številka	

4. PODATKI O OBRESTIH, PREJETIH OD PLAČNIKA, ZA KATERE SE UPORABI POGODBA IZ 1. TOČKE

Vrsta dolžniške terjatve	Opis dohodka	Delež v plačniku (%)*	Datum plačila	Znesek obresti
☐ Depozit pri banki ali hranilnici ☐ Posojilo ☐ Dolžniški vrednostni papir ☐ Drugo				

5. DRUGO

--

6. Izjavljam:

- prejemnik obresti je tudi upravičeni lastnik obresti;
- prejemnik obresti je upravičen do koristi, določene v mednarodni pogodbi iz 1. točke;
- da so podatki resnični, točni in popolni.

V/Na....., dne..... (podpis zavezanca/-ke oziroma pooblaščenca/-ke)

7. POTRDILO PRISTOJNEGA ORGANA DRŽAVE REZIDENTSTVA PREJEMNIKA OBRESTI

Potrujemo, da je oseba, navedena v 2. točki, rezident _____ v smislu _____ odstavka _____ člena mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka med Republiko Slovenijo in _____.

V/Na _____, dne _____ Žig _____ Podpis _____

PRILOGA 5: Zahtevek za izdajo potrdila o rezidentstvu v Republiki Sloveniji za namene izvajanja dvojne konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka

Osebno ime/Firma vlagatelja zahtevka				
Vlagatelj zahtevka je (ustrezno označiti)		☐ fizična oseba ☐ gospodarska družba ☐ drugo _____		
Davčna številka v Republiki Sloveniji				
☐ Fizična oseba (vpišejo se podatki o bivališču v Republiki Sloveniji)		telefon:		
☐ Gospodarska družba ali druga oseba (vpišejo se podatki o sedežu oziroma kraju dejanskega upravljanja v Republiki Sloveniji)		telefon:		
Obdobje, za katero se zahteva izdaja potrdila o rezidentstvu				
Namen, zaradi katerega se izdaja potrdilo o rezidentstvu (opredeliti)				
Naziv države pogodbenice	Vrsta dohodka, doseženega v državi pogodbenici	Znesek dohodka	Ime tuje družbe/osebe - izplačevalca dohodka	Datum prejema dohodka
Drugo				
Podatki o zastopniku oz. pooblaščenцу ☐ Pooblastilo (v prilogi)	Osebno ime			
	Naslov	telefon:		

PRILOGA 6: Izračun davka po različnih metodah v državi rezidentstva

PREDPOSTAVKE:

- Skupni dohodek davčnega zavezanca je 1.000.000,00 (700.000,00 iz vira v državi rezidentstva davčnega zavezanca (v nadaljevanju država A) ter 300.000,00 iz vira v drugi državi (v nadaljevanju država B).
- Davčna stopnja v državi A je 30% na dohodek do 500.000,00 in 35% na dohodek, ki presega 500.000,00.
- Davčna stopnja v državi B je 20% ali 40% (dve stopnji sta le zaradi lažje ponazoritve izračunov pri posameznih metodah).

V primeru, ko v domači zakonodaji države A ni enostranske metode za izogibanje dvojnega obdavčevanja in ta država tudi nima sklenjene konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja z državo B znaša skupni davek davčnega zavezanca 385.000 oziroma 445.000 (seštevek davka v državi A v višini 325.000 in davka v državi B v višini 60.000 oziroma 120.000).

V spodnji tabeli sta razvidna primerjava izračuna davka po različnih metodah v državi rezidentstva in obseg olajšave, ki jo država rezidentstva daje po posamezni metodi.

Iz tabele je razvidno, da v primeru **metode polnega izvzetja** in **metode izvzetja s progresijo** višina davka v državi B ne vpliva na obseg olajšave v državi A. Kadar je davek v državi B nižji od zneska olajšave v državi A, je to za zavezanca bolj ugodno, kot če bi bil njegov celoten dohodek, kot če bi njegov celoten dohodek izviral samo v državi A. Kadar pa je davek v državi B višji od zneska olajšave v državi A, je to za zavezanca manj ugodno.

Iz tabele je prav tako razvidno, da je zavezanec v primeru **metode odbitka**, ko je davek v državi B nižji od davka v državi A, dolžan plačati enako višino davka, kot če bi njegov celotni dohodek izviral v državi A. V primerih, ko je davek v državi B višji od davka v državi A se uporablja metoda navadnega odbitka, pa rezultat za zavezanca ni več tako ugoden, saj bi bil v ugodnejšem položaju, če bi ves njegov dohodek izviral v državi A.

Tabela 2: Davek v državi rezidentstva, izračunan po različnih metodah in znesek olajšave v državi rezidentstva

		METODA V DRŽAVI REZIDENTSTVA				
		NI ENOSTRANSKE METODE / NI KONVENCIJE	POLNO IZVZETJE (oprostitev)	IZVZETJE S PROGRESIJO	POLNI ODBITEK	NAVADNI ODBITEK
1.	Obdavčljivi dohodek v državi A	1.000.000	700.000	700.000	1.000.000	1.000.000
2.	Obračunani davek v državi A	325.000	220.000	227.500	325.000	325.000
3.	Davek v državi B					
	a.) 20%	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
	b.) 40%	120.000	120.000	120.000	120.000	120.000
4.	Plačani davek v državi A					
	a.) (če je davek v državi A 20%)	325.000	220.000	227.500	265.000	265.000
	b.) (če je davek v državi A 40%)	325.000	220.000	227.500	205.000	227.500
5.	Skupni davek v državi A in B					
	a.) (če je davek v državi B 20%)	385.000	280.000	287.500	325.000	325.000
	b.) (če je davek v državi B 40%)	445.000	340.000	347.500	325.000	347.500
6.	Znesek olajšave v državi A					
	a.) (če je davek v državi B 20%)	/	105.000	97.500	60.000	60.000
	b.) (če je davek v državi B 40%)	/	105.000	97.500	120.000	97.500

Vir: Ključanin, E. & Zemljič, M., (2004). Konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja, 281-283. Založba GV

PRILOGA 7: Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka

Tabela 3: podatki v zvezi s tujim davkom

Država v kateri je vir dohodka	Vrsta posameznega dohodka	Osnova za plačilo davka (dano posojilo)	Stopnja davka	Znesek davka	Stopnja davka iz mednarodne pogodbe	Znesek davka če se upošteva stopnja davka iz mednarodne pogodbe	Znesek plačanega davka	Znesek končnega in plačanega tujega davka	Znesek davka, ki bi ga bilo potrebno plačati po ZDDPO-2, za tuje dohodke če odbitek ne bi bil možen	Možni odbitek (nižji od stolpcev 9 in 10)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SRBIJA ¹	obresti	500.000			10,00	50.000	50.000	50.000		
		400.000			10,00	40.000	40.000	40.000		
		300.000			10,00	30.000	<u>30.000</u> 120.000	<u>30.000</u> 120.000		
BIH ²	obresti	500.000			0,00	0,00	0,00	0,00		
		400.000			0,00	0,00	0,00	0,00		
ČRNA GORA ³	obresti	500.000			10,00	50.000	50.000	50.000	110.000	50.000
BOLGARIJA ⁴	obresti	500.000			5,00	25.000	25.000	25.000	110.000	25.000
MAKEDONIJA ⁵	obresti	500.000			10,00	50.000	50.000	50.000	110.000	50.000

¹ 2. točka 11.člena: 10% bruto;

² 3. a točka, 11. člena: oprostitev, če da kredit SID;

³ 2. točka 11.člena: 10% bruto ;

⁴ 2. točka 22. člena: 5% bruto;

⁵ 2. točka 11.člena : 10% bruto

Država v kateri je vir dohodka	Vrsta posameznega dohodka	Osnova za plačilo davka (dano posojilo)	Stopnja davka	Znesek davka	Stopnja davka iz mednarodne pogodbe	Znesek davka če se upošteva stopnja davka iz mednarodne pogodbe	Znesek plačanega davka	Znesek končnega in plačanega tujega davka	Znesek davka, ki bi ga bilo potrebno plačati po ZDDPO-2, za tuje dohodke če odbitek ne bi bil možen	Možni odbitek (nižji od stolpcev 9 in 10)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
RUSIJA ⁶	obresti	500.000			10,00	50.000	50.000	50.000		
UKRAJINA ⁷	obresti	500.000			5,00	25.000	25.000	25.000	110.000	25.000

Vir: SID banka d.d,(2008), interno gradivo, Ljubljana.

⁶ 2. točka 22. člena: 10% bruto

⁷ 2. točka 11.člena: 5% bruto

PRILOGA 8: Primer udeležbe tretje države - Anglije v kreditnem poslu slovenske banke - v vlogi kreditodajalca in Ruske Federacije - v vlogi kreditojemalca.

V primeru, da slovenska banka odobri kredit ruski banki, se lahko npr. v pogodbeni dokumentaciji dogovorita, da kljub sklenjenemu ugodnemu sporazumu med državama (Sporazum o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja BRUIDO¹, ki udeleženca kreditnega posla vseeno obvezuje plačila davčnega odtegljaja po znižani davčni stopnji - 10%), dogovorita, da se bodo plačila kreditodajalcu - slovenski banki iz omenjene države, izvajala preko posojilnega agenta in t.i. fronting banke - banke iz Anglije. Slovenska banka tako na podlagi sklenjenega posebnega t.i. fronting agreementa (Global Participation Agreement), prejeme dogovorjene zneske v celoti brez davčnih odtegljajev.

V skladu s sporazumom o izogibanju dvojnega obdavčevanja med Veliko Britanijo in Rusko Federacijo je davek na obresti v primeru, da nastanejo v prvi državi (Rusiji) in je njihov lastnik iz druge države (VB), namreč 0%. Hkrati v skladu z zakonodajo Velike Britanije obresti na najete kredite niso obdavčene, tako da njihov upravičeni lastnik (upnik) v kateri koli drugi državi prejme polni znesek. Udeleženci iz držav, za katere bi bilo sicer potrebno od zneska plačanih obresti odtegniti 10%, bodo tako na podlagi t.i. fronting agreementa, ki je v bistvu pogodba o udeležbi, prejeli dejanski znesek pripadajočih obresti.

¹ Uradni list RS, št. 44/1966 z dne 9.8.1996: Zakon o ratifikaciji Konvencije med Vlado Republike Slovenije in Vlado Ruske federacije o izogibanju dvojnemu obdavčevanju dohodka in premoženja (BRUIDO).